



Republika Srbija
VRHOVNI KASACIONI SUD
Rev 3036/10
14.07.2010. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni kasacioni sud, u veću sastavljenom od sudija: Predraga Trifunovića, predsednika veća, Vide Petrović-Škero i Vesne Popović, članova veća, u parnici tužilje S.T. iz K., čiji je punomoćnik I.V., advokat iz K., protiv tuženog N.T. iz K., čiji je punomoćnik M.P., advokat iz K., radi razvoda braka, odlučujući o reviziji tuženog izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Kruševcu Gž.2148/09 od 14.12.2009. godine, u sednici održanoj 14.07.2010. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovana revizija tuženog izjavljena protiv presude Okružnog suda u Kruševcu Gž.2148/09 od 14.12.2009. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Okružnog suda u Kruševcu Gž.2148/09 od 14.12.2009. godine, odbijena je kao neosnovana žalba tuženog i potvrđena presuda Opštinskog suda u Kruševcu P.201/09 od 14.10.2009. godine u stavu pet izreke kojim je utvrđeno da maloletna deca stranaka, mal.A. i mal.B.T. imaju pravo stanovanja zajedno sa majkom S. kojoj su poverena na samostalno vršenje roditeljskog prava u jednosobnom stanu koji se nalazi u K., bliže opisan u tom delu izreke koje će trajati do punoletstva mal.B. (...) i obavezan tuženi da ovo trpi i ispražnjen stan od stvari i lica preda tužilji kao zakonskom zastupniku maloletne dece.

Protiv pravnosnažne presude donesene u drugom stepenu, tuženi je izjavio reviziju zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Ispitujući pravilnost pobijane odluke u smislu 399. ZPP, Vrhovni kasacioni sud je našao da je revizija neosnovana.

U postupku nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl.361. stav 2. tač.9. ZPP, na koju Vrhovni kasacioni sud pazi po službenoj dužnosti, a ni povreda iz tač.12. citirane zakonske odredbe, jer pobijana odluka sadrži jasne i neprotivurečne razloge o odlučnim činjenicama i može se sa sigurnošću ispitati.

Prema činjeničnom stanju, brak parničnih stranaka je razveden 14.10.2009. godine, a maloletna deca poverena na samostalno vršenje roditeljskog prava majci. Otac je obavezan da plaća izdržavanje maloletne dece i uređen je i način kontaktiranja između oca i maloletne dece. Tužilja radi u Zdravstvenom centru u K. i drugih prihoda nema. Privatno stanuje sa detetom u garsonjeri od 30 m2 koju mesečno plaća 100 eura i sve ostale dažbine. Tuženi je vlasnik stana u K., površine 33,41 m2, po osnovu ugovora o kupoprodaji koji je zaključen i overen pred Opštinskim sudom u K. od 22.10.2008. godine za vreme trajanja braka između njega i tužilje. Tuženi za svoje stanovanje ne koristi ovaj stan (izdaje ga za 200 evra mesečno), već za to koristi porodičnu kuću.

Kod ovako utvrđenog činjeničnog stanja, pravilno su nižestepeni sudovi zaključili da maloletna deca imaju pravo na habitatio – stanovanje u stanu zajedno sa svojom majkom kojoj su povereni na samostalno vršenje roditeljskog prava, u smislu čl.194. Porodičnog zakona. Imajući u vidu da je tuženi vlasnik stana, a da maloletna deca i majka, ovde tužilja, kojoj je povereno roditeljsko pravo, nemaju pravo svojine na useljivom stanu, već žive u iznajmljenoj garsonjeri, pravilno su nižestepeni sudovi zaključili da je tužbeni zahtev osnovan. Ovo pravo, suprotno revizijskim navodima, ne utiče na pravo stanovanja tuženog, pošto on i do sada nije koristio ovaj stan za stanovanje. Pravo stanovanja je konstituisano u cilju obezbeđenja zaštite i brige neophodne za dobrobit dece.

Pravo stanovanja je pravo iz korpusa dečijeg prava i u interesu roditelja koji vrši roditeljsko pravo. Za ostvarenje ovog prava zakon predviđa određene uslove: da je drugi roditelj vlasnik stana na kome dete i roditelj koji vrši roditeljsko pravo stiču pravo stanovanja; da dete i roditelj koji vrši roditeljsko pravo nemaju pravo svojine na useljivom stanu; da pravo stanovanja traje određeno vreme – do punoletstva deteta i da prihvatanje njihovog zahteva za pravo stanovanja ne predstavlja očiglednu nepravdu za drugog roditelja. U ovom slučaju, ispunjeni su svi uslovi propisani čl.194. Porodičnog zakona.

Suprotno revizijskim navodima, ovakvom odlukom nije ugroženo pravo stanovanja tuženog, niti usvajanje ovakvog zahteva predstavlja očiglednu nepravdu za njega, jer kako je to utvrđeno u postupku pred nižestepenim sudovima, tuženi ne koristi ovaj stan, već za stanovanje koristi porodičnu kuću.

Interesu maloletne dece moraju biti podređeni svi ostali interesi. Tako i revizijski navod da tuženi

ovaj stan izdaje, ne može biti od uticaja na odluku da se na njemu ustanovi habitatio u korist maloletne dece jer interes tuženog za sticanje imovinske koristi mora biti podređen najboljem interesu maloletne dece za ostvarenje prava na stanovanje.

U postupku je utvrđeno da je tuženi vlasnik stana na kome je ustanovljeno pravo stanovanja, po osnovu kupoprodajnog ugovora, pa nisu osnovani revizijski navodi da je sporno vlasništvo na stanu.

Tužbu za zaštitu prava deteta mogu podneti dete, roditelj deteta, javni tužilac i organ starateljstva (čl.263. stav 1.). Tužba se može podneti u pogledu svih prava koja su detetu priznata Porodičnim zakonom, a nisu zaštićena nekim drugim postupkom. Pravo stanovanja deteta jeste dečije pravo koje nije zaštićeno posebnim postupkom, a smešteno je u odeljak koji se tiče imovinskih prava. Stoga se upravo na osnovu ovlašćenja iz čl.263. stav 2. Porodičnog zakona zaštita tog prava može tražiti u postupku i po pravilima u sporu za zaštitu prava deteta. Osim što je ovakav tužbeni zahtev usmeren na ostvarenje prava deteta, on je postavljen u parnici koja je između parničnikih stranaka vođena radi razvoda braka, vršenja roditeljskog prava i izdržavanja, pa je suprotno revizijskim navodima tužilja aktivno legitimisana za vođenje ovog postupka.

Na osnovu čl.405. stav 2. ZPP, odlučeno je kao u izreci.

Predsednik veća - sudija

Predrag Trifunović,s.r.